

PROGRAM REKTORSKI 2024-2028

Przed Akademią wciąż pojawiają się nowe wyzwania, zawirowania, niedogodności, szanse i możliwości, a rolą rektora jest rozpoznawać i wyłuskiwać z nich najlepsze z możliwych rozwiązań, aby społeczność akademii pracując, tworząc i ucząc, mogła rozwijać się w zgodzie ze swoimi zamiarami i misją uczelni, a studiując, pozyskać kompetencje niezbędne do budowania własnej kariery. Po czterech latach zarządzania uczelnią wiem, jak trudno jest spełnić słuszne oczekiwania nas wszystkich, ale wiem również, że dzięki współpracy i wzajemnemu zrozumieniu możemy sięgać po kolejne cele. Wielokrotnie zadania z pozoru niewykonalne doprowadzaliśmy do sukcesu, a zawsze działało się to dzięki ogromnemu zaangażowaniu wielu spośród nas. To, że przez ostatnie cztery lata nauczyliśmy się pracować w warunkach następujących po sobie kryzysów i permanentnej destabilizacji sprawiło, że jako społeczność jesteśmy mocni, choć jednocześnie bardzo zmęczeni. Obietnica, że przed nami już tylko świetlana przyszłość, nie wyjdzie z moich ust, ale deklaruję, że jestem gotowy zmierzyć się z każdym problemem i nie przeoczyć żadnej szansy na stabilizację i rozwój naszej Akademii. Co więcej, szans tych będę aktywnie poszukiwał i tworzył je dla wspólnego pożytku.

IDEA AKADEMII

Moje rozumienie idei Akademii zawarłem w preambule statutu, której mam zaszczyt być autorem:

PREAMBUŁA

Mając na uwadze szlachetny obowiązek troski o przyszłość sztuki, jaki nakłada na nas ponad dwustuletnia tradycja jej tworzenia i uczenia w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, działając w dobrej wierze i dbałości o jej dobro i rozwój ustanawiamy, co następuje:

- Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie jest tworzona przez społeczność twórców oraz osób z nimi współpracujących, bez względu na ich światopogląd, wiarę, przynależność społeczną, narodowość czy przyjmowane stanowisko artystyczne. Wszyscy członkowie społeczności akademickiej są sobie równi, choć pozostają w relacjach służbowych i innych podległości.
- Akademia kieruje się zasadą wolności uprawiania sztuki we wszelkich przejawach i metodach jej tworzenia. W ramach akademickiej społeczności mają prawo być proklamowane różne, nawet wzajem się wykluczające idee i drogi ich wyrażania. Żadna z nich nie może być uznana za niewłaściwą z pozaartystycznych powodów. Co więcej, w różnorodności tej upatrujemy kulturowe i cywilizacyjne bogactwo. Naszą troską jest tworzenie warunków do ich kreatywnego współistnienia i wzajemnego oddziaływania.

- Akademia stawia sobie za cel rozwój uniwersalnych wartości artystycznych, humanistycznych oraz dobro polskiej sztuki, będącej częścią dziedzictwa światowej kultury. Ceniąc przynależność do międzynarodowej rodziny środowisk twórczych, Akademia swe działania kształtuje i realizuje w globalnej sieci powiązań, podejmując współpracę z osobami, uczelniami, firmami i ośrodkami dla dobra sztuki, osiągnięcia wspólnych korzyści, wymiany myśli i doświadczeń.
- Akademia działając w granicach wymogów ustawowych buduje i przekształca swe struktury organizacyjne tak aby zawsze tworzyły dogodne warunki dla nauczania, uprawiania twórczości, prowadzenia badań i rozpowszechniania sztuki oraz zabezpieczały autonomię społeczności akademickiej[...]

ANALIZA SYTUACJI I ZAMIARY

(Ponieważ mój program na nadchodzącą kadencję jest kontynuacją programu z lat 2020-2024, analizę obecnej sytuacji zestawiam z tą, sporządzoną cztery lata temu).

Ustawa

2020 - zmiana ram prawnych rozchwieła dotychczasowe struktury i metody pracy. Zmusiła nas do budowania wielu rzeczy od nowa. Fundowanie sobie kolejnej rewolucji z powodu wizjonerskich zapędów rektora jest ostatnią rzeczą, której potrzebujemy.

2024 - Przez ostatnie sześć lat z sukcesem dopasowaliśmy struktury i procedury uczelni do wymogów Ustawy 2.0. Choć główne koordynaty naszej działalności są postanowione, to wciąż poprawiamy szczegóły wewnętrznych regulacji. Bogatsi o doświadczenia tych lat dokończymy korektę zapisów Statutu i Regulaminu Organizacyjnego ASP, będących niezbędnym narzędziem codziennego funkcjonowania uczelni. Jest to konieczne wobec zapowiedzi nowelizacji ustawy i nowych, pojawiających się przed uczelnią wyzwań cywilizacyjnych.

Epidemia

2020 - stan zagrożenia epidemicznego dodatkowo zdestabilizował naszą pracę, uniemożliwił realizację wielu zamiarów, nadwątlił pracę dydaktyczną i zahamował prowadzone badania.

2024 - Pandemia i kryzys uchodźczy ujawniły potężną siłę i umiejętność społeczności Akademii do elastycznego dopasowywania działań do niespodziewanych warunków oraz solidarnego i empatycznego otoczenia troską najbardziej potrzebujących. Ten trudny czas pozostawił w nas pokłady frustracji, emocjonalnej labilności i zmęczenia, co odbiło się na

interpersonalnych relacjach zarówno wśród pracowników jak i studentów i doktorantów. Koniecznym jest, we współpracy ze związkiem zawodowym, zbudowanie narzędzi do regularnego diagnozowania tego problemu i wspólnego poszukiwania systemowych rozwiązań.

Zarządzanie

2020 - Audyt wykazał, że mimo ciężkiej pracy działów administracji, wiele struktur i metod pracy w uczelni nie funkcjonuje prawidłowo i wymaga naprawy. W krótkim czasie nastąpiła zmiana kwestora i wakat na stanowisku kanclerza.

2024 - W ostatniej kadencji reformowane były struktury zarządcze na wielu poziomach, wdrażane procedury przekazywania obowiązków przez rektora, prorektorów, dziekanów i prodziekanów. Jednym z przykładów pozytywnych zmian jest konsekwentnie wprowadzany elektroniczny obieg dokumentów oraz cyfryzacja procedur sprawozdawania działalności naukowej, artystycznej, dydaktycznej i organizacyjnej a także okresowej oceny pracowników. Ponowna analiza tej sfery naszych działań wykazała, iż podjęty proces nadal wymaga podejmowania intensywnych działań.

Finanse

2020 - w ostatnich latach uczelnia przeszła przez poważny kryzys finansowy. Audyt wykazał, że pozbawione nadzoru koszty twarde przez kilka lat balansowały na krawędzi lub przekraczały wysokość subwencji. Konieczność oszczędzania odbiła się na jakości warunków naszej pracy.

2024 – W ciągu czterech lat pozyskaliśmy zwiększenie subwencji na nowe zadania, bardzo duże środki z funduszy pozasubwencyjnych, aby z powodzeniem zakończyć inwestycję przy ul. Syrokomli 21 oraz środki sponsorskie na działalność kulturalną. Po dwóch zmianach na stanowisku kwestora i dokonaniu gruntownej reformy metod planowania, odzyskaliśmy odpowiednią kontrolę nad przepływami funduszy uczelnianych, co pozwala na zarządzanie finansami w czasie rzeczywistym. Teraz jesteśmy w stanie racjonalizować koszty twarde i operacyjne. Stwarza to narzędzia do racjonalizowania decyzji rektora w obszarze dysponowania funduszami uczelni.

Infrastruktura

2020 - ze względu na niemożność przystosowania budynku przy ul. Humberta do wymogów bezpieczeństwa dwóm wydziałom grozi bezdomność a inwestycja przy ul. Syrokomli nie posiada źródeł finansowania, które pozwoliłyby na doprowadzenie inwestycji do końca. Reszta wydziałów pracuje w rozproszeniu lokalowym. Aparatura dydaktyczna i badawcza

często nie spełnia oczekiwań pracowników, doktorantów i studentów. (Pisząc wówczas te słowa nie wiedziałem, że Wydział Intermediów w lipcu straci siedzibę wynajmowaną w ośrodku TVP)

2024 - Z sukcesem zakończyliśmy inwestycję przy ul. Syrokomli i modernizację budynku przy ul. Smoleńsk. Konieczność pozyskania środków i nieprzekraczalność terminu realizacji spowodowały, że wszystkie inne plany infrastrukturalne musieliśmy im podporządkować. Przed nami drugi etap rozwoju infrastruktury przestrzennej zmierzający do stworzenia odpowiednio dogodnych warunków funkcjonowania dla wszystkich wydziałów, szczególnie tych, które nie były beneficjentami inwestycji w ostatnich latach oraz pozyskanie funduszy na odnowienie infrastruktury aparaturowej.

Współpraca instytucjonalna i biznesowa

2020 - podejmowana jest na poziomie wydziałów i indywidualnych projektów. Brakuje jej założeń strategicznych i koordynacji.

2024 - W ciągu czterech lat stworzyliśmy stabilną sieć współpracy instytucjonalnej i biznesowej w mieście i regionie. Zwiększyliśmy widoczność działań kulturalnych Akademii Sztuk Pięknych na terenie Krakowa. Jesteśmy postrzegani przez partnerów i instytucje jako uczelnia o bardzo dużym potencjale i atrakcyjności. Aby aktywnie uczestniczyć w budowaniu kulturalnej polityki państwa, chcemy budować opartą o wspólnotę celów platformę współpracy z ministerstwem i gremiami politycznymi.

Badania

2020 - spowodowane restrykcjami epidemicznymi utrudnienia w dostępie do aparatury, oszczędzanie dla odzyskania płynności finansowej w połączeniu ze zmianą zasad finansowania subwencyjnego, brak transparentności zasad podziału środków oraz wymuszona ustawą konieczność prowadzenia prac restrukturyzacyjnych, mimo ogromnego zaangażowania pracowników, doprowadziły do poważnego wyhamowania prac badawczych.

2024 - Zlikwidowaliśmy 20 % narzut na subwencyjne fundusze badawcze i stworzyliśmy transparentny system dystrybucji środków. Utworzyliśmy fundusz wkładu własnego. W roku 2022 poddaliśmy się procedurze ewaluacji jakości działalności naukowej, w wyniku której Uczelnia uzyskała kategorię A. Dążąc do podwyższenia uzyskanej oceny na A+ intensywnie pracujemy nad udostępnieniem osiągnięć artystycznych i badawczych pracowników ASP w Otwartej Bazie Nauki i Sztuki REPO ASP. Musimy konsekwentnie kontynuować podjęte starania o pozyskanie instytucjonalnego źródła dodatkowych środków badawczych. Koniecznym jest kontynuowanie lobbowania na rzecz stworzenia analogicznej do NCN ścieżki konkursowego pozyskiwania środków badawczych.

Kształcenie

2020 - odbywa się w ciasnocie, często bez dostępu do najlepszej aparatury i bez ustalonych kosztów kształcenia. Przygotowanie studentów do życia na realnym rynku sztuki i pracy jest niewystarczające. Dodatkowo, nie wiemy jak długo przyjdzie studentom, doktorantom i nauczycielom pracować w trudnych warunkach epidemii.

2024 – Znamy całościowe koszty kształcenia na naszej uczelni, wiemy jakie koszty ponoszą studenci i pozyskujemy dla nich środki na stypendia sponsorskie. Dzięki działaniom Biura Karier i współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym oraz NBP poprawił się poziom przygotowania studentów do budowania ich kariery, ale wciąż w niewystarczającym stopniu. Wraz z pracownikami Uniwersytetu Jagiellońskiego i Biurem Karier podjęliśmy pierwsze kroki do tego, aby stworzyć zintegrowany system rozpoznawania potrzeb kandydatów, studentów, absolwentów i rynku pracy wobec dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości. Chcemy wzmacniać świadomość ekonomiczną i wprowadzić takie elementy do programów kształcenia wszystkich wydziałów. Musimy pozyskać warunki do tworzenia nowych kierunków kształcenia bez uszczerbku dla tych już istniejących. Zachowanie stabilnej równowagi pomiędzy tym, co nowe, a tym, co ugruntowane, będzie niezaprzeczalnym warunkiem powodzenia.

Rozwój kadry i studentów

2020 - pracownikom administracji brakuje perspektyw rozwoju zawodowego, pracownikom artystycznym i dydaktycznym brakuje możliwości długofalowego planowania działań badawczych i dydaktycznych, studentom brakuje miejsca do pracy, dostępu do aparatury oraz poczucia realnego wpływu na kształt studiów.

2024 – Zlikwidowany został trwający od lat problem oczekiwania na zasłużony awans młodych pracowników (asystentów, adiunktów). Pozyskaliśmy dodatkowe środki na szkolenia dla wszystkich pracowników NA i NNA, również te, dotyczące kwestii etyki i osób ze szczególnymi potrzebami. Powstały stanowiska rzecznika ds. etyki, pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami oraz wsparcia psychologicznego. Niestety planowana cztery lata temu możliwość kumulowania środków na badania i działalność wydziałów okazała się niewykonalna ze względu na uwarunkowania prawne i finansowe funkcjonowania uczelni. Prorektor ds. studenckich i kształcenia utworzył platformę regularnej współpracy z samorządem. Ankietowanie studentów jest źródłem pozyskiwania ich opinii o wielu aspektach studiowania w tym metodach i treściach kształcenia.

GENERALNY CEL PRACY REKTORA

Moim celem niezmiennie pozostaje tworzenie sprawnie administrowanej uczelni, przyjaznej rozwojowi w twórczości i badaniach, uczeniu i studiowaniu oraz upowszechnianiu sztuki, realizowanych w opartej na zbieżności celów współpracy ze społeczeństwem Krakowa, władzami lokalnymi, biznesem i innymi ośrodkami kultury. Będę nadal to robił razem z kolegium prorektorów i kanclerzem w szczególności poprzez:

- tworzenie jasnych i prostych struktur i procedur czytelnych dla studentów, doktorantów, nauczycieli i pracowników administracji. Miarą jakości działań jest skuteczność w realizacji celów statutowych;
- budowanie systemu przepływu informacji między studentami, doktorantami, nauczycielami i pracownikami administracji i władzami w celu weryfikacji skuteczności naszych działań;
- zachowanie transparentnych zasad podziału środków na utrzymanie infrastruktury, działalność wydziałów i samorządów oraz prowadzonych badań;
- budowanie infrastruktury dostosowanej do wymogów studentów, doktorantów, nauczycieli i pracowników administracji, ze szczególnym naciskiem na dostępność dla osób o szczególnych potrzebach.

MOJE KOMPETENCJE

Wszystkie obietnice złożone przeze mnie w 2020 roku mogłem zrealizować mimo pandemii, kryzysu uchodźczego, społecznego oraz ekonomicznego – dzięki współdziałaniu, staraniom, ciężkiej pracy i wzajemnej wyrozumiałości wielu członków akademickiej społeczności – całkowicie lub częściowo w zamierzonej lub zmodyfikowanej formie, czemu po części dałem już wyraz, składając sprawozdanie z realizacji programu w połowie kadencji, w 2022 roku.

Oto przykłady celów które udało się zrealizować:

- partycypacyjne tworzenie nowej strategii uczelni oraz opracowanie narzędzi raportowania i modyfikowania jej realizacji,
- zwiększanie dostępności uczelni dla osób o szczególnych potrzebach,
- zreformowanie zarządzania finansami uczelni i oddanie wielu decyzji w ręce dziekanów oraz kierowników jednostek administracyjnych,
- stworzenie transparentnych i stabilnych zasad podziału środków strukturalnych, dydaktycznych i badawczych,
- dokończenie inwestycji przy ul. Syrokomli i przeprowadzenie zaplanowanej przez poprzedników termomodernizacji budynków przy ul. Smoleńsk i ul. Karmelickiej,
- podjęcie rozmów z władzami miasta, partnerami kulturalnymi i biznesowymi,
- w sprawie włączenia Akademii w kształtowanie planu celowego dzielnicy „Wesoła”
- uzyskanie realnego wpływu Akademii na kształtowanie strategii miasta i regionu w obszarze sztuki i kultury,

- odstąpienie od zamiaru przekształcenia części zespołu sal wielofunkcyjnych w samofinansujące się centrum promocji uczelni, na rzecz przestrzeni dydaktycznych,
- stworzenie silnych relacji współpracy z krakowskimi instytucjami i organizacjami kulturotwórczymi,
- likwidacja narzutu na subwencyjne fundusze badawcze,
- utworzenie funduszu wkładu własnego oraz fundusz udziału w ważnych wydarzeniach artystycznych i naukowych,
- podjęcie starań o utworzenie międzyuczelnianych laboratoriów badawczych,
- stworzenie festiwalu Open Eyes Art Festiwal,
- utworzenie Działu Promocji i Organizacji Wydarzeń,
- wsparcie utworzenia programu edukacyjnego Kulturystyka ASP,
- przeprowadzenie uczelni przez okres zdalnego kształcenia w pandemii,
- nieograniczanie studentom korzystania z pracowni poza godzinami zajęć,
- koordynacja procesu pozyskiwania informacji o oczekiwaniach kandydatów, studentów i absolwentów,
- zwiększenie pomocy udzielanej studentom i absolwentom w budowaniu przez nich kariery,
- wsparcie utworzenia Repozytorium dorobku pracowników ASP,
- zapewnienie funduszy na program szkoleń podnoszących kwalifikacje i kompetencje.

DEKLARACJA

Mam świadomość, że o wielkości Akademii i jej pozycji w świecie nie decyduje sprawność zarządzania, a rozwój karier pracowników, doktorantów i studentów oraz widzialność ich osiągnięć na arenie sztuki. Cięży na nas szlachetna odpowiedzialność za kształt polskiej kultury oraz za przygotowanie adeptów do przejścia od nas jej losów i nadania nowego kształtu w przyszłości. Zarządzanie pozostaje jedynie narzędziem do osiągnięcia celu. Gdyby wymienione tu działania i zamierzenia temu nie służyły, pozostaną marnotrawieniem ludzkich sił i zaangażowania. Mizerota warunków, w których przychodzi nam od wielu lat pracować, nie zniknie za dotknięciem czarodziejskiej różdżki. Możemy jednak wspólnie działać na rzecz stopniowej poprawy infrastrukturalnych warunków pracy, dbać o wzajemne relacje i wykorzystanie twórczego potencjału oraz budować perspektywę dalszego rozwoju Akademii. Jestem gotowy zmierzyć się z każdym problemem i nie przeoczyć żadnej szansy na stabilizację i rozwój naszej Akademii. Co więcej, szans tych będę aktywnie poszukiwał i tworzył je dla wspólnego pożytku.

Wszystko, co stwierdziłem powyżej, pozwala mi odpowiedzialnie złożyć deklarację, że jestem przygotowany do tego, aby pokierować rozwojem uczelni przez kolejne cztery lata.